

Hasidism in Present Tense: Rereading Rav Nachman of Bretzlav

Biti Roi

November 10 & 17, 2020

1.	Exodus 14:26–31	1
2.	Exodus Rabbah 21:6	1
3.	Genesis Rabbah 5:5	1
4.	Mishnah Avot 5:6	2
5.	Genesis 1:1–3	2
6.	The Bahir §2	3
7.	Babylonian Talmud, Hagigah 12a	3
8.	Genesis Rabbah 1:5	4
9.	Babylonian Talmud, Shabbat 77b	4
10.	Zohar I:15a	4
11.	Rebbe Nahman of Bretzlev, <i>Likkutei Moharan</i> I:115	7
12.	Sefer Yetsirah (The Book of Creation) 2:4–5	9
13.	Rebbe Nachman of Bretzlev, <i>Sihot Haran</i> §1	10
14.	Rebbe Nachman of Bretzlev, “The Chandelier Maker”	10
15.	Rabbi Abraham Isaac Hakohen Kook, <i>Orot Hakodesh</i> , vol. 1, p.84	11
16.	Rebbe Nachman of Bretzlev, <i>Sihot Haran</i> §40	12
17.	Exodus 15:2	16
18.	The Kotsker Rebbe	16
19.	Exodus 15:13, 17	16

**SHALOM HARTMAN מכון
INSTITUTE שלום הרטמן**

The Shalom Hartman Institute is a leading center of Jewish thought and education, serving Israel and North America. Our mission is to strengthen Jewish peoplehood, identity, and pluralism; to enhance the Jewish and democratic character of Israel; and to ensure that Judaism is a compelling force for good in the 21st century.

**Share what you're learning!
#hartmanathome**

@SHI_america

shalomhartmaninstitute

hartmaninstitute

475 Riverside Dr., Suite 1450
New York, NY 10115
212-268-0300

info@shalomhartman.org | shalomhartman.org

1. Exodus 14:26–31

<p>Then the Lord said to Moses, “Hold out your arm over the sea, that the waters may come back upon the Egyptians and upon their chariots and upon their horsemen.” 27 Moses held out his arm over the sea, and at daybreak <u>the sea returned to its normal state</u>, and the Egyptians fled at its approach. But the Lord hurled the Egyptians into the sea. 28 The waters turned back and covered the chariots and the horsemen—Pharaoh’s entire army that followed them into the sea; not one of them remained.</p>	<p>וַיֹּאמֶר ה' אֶל־מֹשֶׁה נְטֵה אֶת־יָדְךָ עַל־הַיָּם וַיָּשֹׁבוּ הַיָּם עַל־מִצְרַיִם עַל־רֶכֶבָּו וְעַל־פָּרָשָׁיו: כֹּז וַיֵּט מֹשֶׁה אֶת־יָדוֹ עַל־הַיָּם וַיָּשֹׁב הַיָּם לַפְּנוֹת בְּקֶרֶךְ לְאִיתָנוּ וּמִצְרַיִם נָסִים לְקִרְאָתוֹ וַיִּנְעַר ה' אֶת־מִצְרַיִם בְּתוֹךְ הַיָּם: כַּח וַיָּשֹׁבוּ הַיָּם וַיִּכְסּוּ אֶת־הָרֶכֶב וְאֶת־הַפָּרָשִׁים לְכֹל חֵיל פְּרָעֹה הַבָּאִים אַחֲרֵיהֶם בַּיָּם לֹא־נִשְׁאַר בָּהֶם עַד־אַחַד:</p>
---	---

2. Exodus Rabbah 21:6

<p>What is written? 'And God said, let the waters be gathered' (Genesis 1:9). I am the one who placed a condition on it - such I placed a condition from the beginning that I would split it, as was said, 'the sea returned according to its condition at the approach of morning' (Exodus 24:27)</p>	<p>וַיֹּאמֶר אֱלֹקִים יְקוּוּ הַיָּם (בראשית א, ט), אֲנִי הוּא שֶׁהִתְנִיתִי עִמּוֹ, כִּךְ הִתְנִיתִי מִתְחִלָּה שֶׁאֲנִי קוֹרְעוֹ, שֶׁנֶּאֱמַר: וַיָּשֹׁב הַיָּם לַפְּנוֹת בְּקֶרֶךְ לְאִיתָנוּ (שמות יד, כז), לְתַנְאוֹ שֶׁהִתְנִיתִי עִמּוֹ מִתְחִלָּה.</p>
--	--

3. Genesis Rabbah 5:5

<p>R. Johanan said: The Holy One, blessed be He, made a stipulation with the sea that it should divide before Israel; thus it is written, And the sea returned (<i>le-ethano</i>) -E.V. 'to its strength' (Ex. XIV, 27): i.e. in accordance with its agreement (<i>li-tenao</i>). R. Jeremiah b. Eleazar said: Not with the sea alone did God make a stipulation, but with everything which was created in the six days of creation, as it is written, I, even My hands, have stretched out the heavens, and all their host have I commanded (Isa. XLV, 12). I commanded the sea to divide, and the heavens to be silent before Moses, as it says, Give ear, ye heavens, and I will speak (Deut. XXXII, 1); I commanded the sun and the moon to stand still before Joshua; I</p>	<p>אָמַר רַבִּי יוֹחָנָן תְּנֵאיוֹן הִתְנָה הַקָּדוֹשׁ בְּרוּךְ הוּא עִם הַיָּם שֶׁיְהִי נִקְרָע לַפְּנֵי יִשְׂרָאֵל, הִדָּא הוּא דְכָתִיב (שמות יד, כז): וַיָּשֹׁב הַיָּם לְאִיתָנוּ, לְתַנְאוֹ שֶׁהִתְנָה עִמּוֹ. אָמַר רַבִּי יְרֵמְיָה בֶּן אֶלְעָזָר לֹא עִם הַיָּם בְּלִבְד הִתְנָה הַקָּדוֹשׁ בְּרוּךְ הוּא, אֲלָא עִם כָּל מַה שֶׁנִּבְרָא בְּשֵׁשֶׁת יָמֵי בְרֵאשִׁית, הִדָּא הוּא דְכָתִיב (ישעיה מה, יב): אֲנִי יָדַי נָטוּ שָׁמַיִם וְכָל צְבָאֵם צְוִיתִי, מִיָּדַי נָטוּ שָׁמַיִם וְכָל צְבָאֵם צְוִיתִי, צְוִיתִי אֶת הַיָּם שֶׁיְהִי נִקְרָע לַפְּנֵי יִשְׂרָאֵל, צְוִיתִי אֶת הַשָּׁמַיִם וְאֶת הָאָרֶץ שֶׁיִּשְׁתַּקּוּ לַפְּנֵי מֹשֶׁה, שֶׁנֶּאֱמַר (דברים לב, א): הֶאֱזִינוּ הַשָּׁמַיִם וְאֲדַבְּרָה וְתִשְׁמַע הָאָרֶץ אִמְרֵי פִי, צְוִיתִי</p>
--	--

<p>commanded the ravens to feed Elijah; I commanded the fire to do no hurt to Hananiah, Mishael, and Azariah; I commanded the lions not to harm Daniel; the heavens to open before Ezekiel; the fish to vomit forth Jonah.</p>	<p>אֶת הַשָּׁמַשׁ וְאֶת הַיָּרֵחַ שְׂיַעֲמְדוּ לִפְנֵי יְהוֹשֻׁעַ, צִוִּיתִי אֶת הָעוֹרְבִים שְׂיִכְלְלוּ אֶת אֱלִיָּהוּ, צִוִּיתִי אֶת הָאוֹר שֶׁלֹּא תִזְיַק לַחֲנַנְיָה מִיִּשְׂאֵל וְעִזְרִיָּה, צִוִּיתִי אֶת הָאֲרִיֹּת שֶׁלֹּא יִזְיְקוּ אֶת דָּנִיֵּאל, צִוִּיתִי אֶת הַשָּׁמַיִם שְׂיִפְתְּחוּ לְקוֹל יְחִזְקֵאל, צִוִּיתִי אֶת הַדָּג שְׂיִקִּיא אֶת יוֹנָה.</p>
--	--

4. Mishnah Avot 5:6

<p>Ten things were created on the eve of the Sabbath at twilight, and these are they: [1] the mouth of the earth, [2] the mouth of the well, [3] the mouth of the donkey, [4] the rainbow, [5] the manna, [6] the staff [of Moses], [7] the shamir, [8] the letters, [9] the writing, [10] and the tablets. And some say: also the demons, the grave of Moses, and the ram of Abraham, our father. And some say: and also tongs, made with tongs.</p>	<p>עֲשָׂרָה דְּבָרִים נִבְרְאוּ בְּעֶרְבַ שְׁבֻת בֵּין הַשָּׁמֶשׁוֹת, וְאֵלוֹ הֵן, פִּי הָאָרֶץ, וּפִי הַבְּאֵר, וּפִי הָאֲתוֹן, וְהַקֶּשֶׁת, וְהַמָּן, וְהַמַּטֵּה, וְהַשְּׁמִיר, וְהַמְּקַתֵּב, וְהַמְּזִיקִין, וְהַלּוּחֹת. וַיֵּשׁ אוֹמְרִים, אִף הַמְּזִיקִין, וְקַבּוּרְתוֹ שֶׁל מֹשֶׁה, וְאֵילוֹ שֶׁל אַבְרָהָם אֲבִינוּ. וַיֵּשׁ אוֹמְרִים, אִף צָבַת בְּצָבַת עֲשׂוּיָה:</p>
---	---

5. Genesis 1:1–3

<p>When God began to create heaven and earth—2 the earth being unformed and void, with darkness over the surface of the deep and a wind from God sweeping over the water—3 God said, “Let there be light”; and there was light.</p>	<p>בְּרֵאשִׁית בָּרָא אֱלֹקִים אֶת הַשָּׁמַיִם וְאֶת הָאָרֶץ: בַּ וְהָאָרֶץ הִיְתָה תֵהוֹ וְנֵהוּ וְחָשֶׁךְ עַל־פְּנֵי תְהוֹם וְרוּחַ אֱלֹקִים מְרַחֶפֶת עַל־פְּנֵי הַמַּיִם: ג וַיֹּאמֶר אֱלֹקִים יְהִי אוֹר וַיְהִי־אוֹר:</p>
---	---

6. The Bahir §2

<p>Rabbi Berachiah said: It is written, “The earth was Chaos (<i>Tohu</i>) and Desolation (<i>Bohu</i>).” What is the meaning of the word “was” in this verse? This indicates that the Chaos existed previously [and already <i>was</i>]. What is Chaos (<i>Tohu</i>)? Something that confounds (<i>Taha</i>) people. What is Desolation (<i>Bohu</i>)? It is something that has substance. This is the reason that it is called <i>Bohu</i>, that is, <i>Bo Hu</i> — “it is in it.” Why? Because it is written, “This corresponding to this, God made” (Ecclesiastes 7:14). (Translation by Aryeh Kaplan).</p>	<p>אמר רבי ברכיה ברכיה מאי דכתיב והארץ היתה תהו? מאי משמע היתה? - שפכר היתה. ומאי תהו? - דבר המתהא את בני אדם. ומאי בהו? - דבר שיש בו ממש, דכתיב בהו, בו הוא. על שם מאי? דכתיב (קהלת ז) גם את זה לעמת זה עשה האלהים.</p>
---	--

7. Babylonian Talmud, Hagigah 12a

<p>It was taught in the Tosefta: Tohu is a green line that encompasses the entire world, and from which darkness emerges, as it is stated: “He made darkness His hiding place round about Him” (Psalms 18:12), indicating that a line of darkness surrounds the world. Vohu; these are damp stones submerged in the depths, from which water emerges, as it is stated: “And He shall stretch over it the line of tohu and stones of vohu” (Isaiah 34:11).</p>	<p>תנא: תהו קו ירוק שמקיף את כל העולם כולו שממנו יצא חשך שנאמר (תהלים יח, יב) ישת חשך סתרו סביבותיו. בהו אלו אבנים המפולמות המשוקעות בתהום שמהן יוצאין מים שנאמר (ישעיהו לד, יא) ונטה עליה קו תהו ואבני בהו.</p>
---	--

8. Genesis Rabbah 1:5

<p>In human practice, when an earthly monarch builds a palace on a site of sewers, dunghills, and garbage, if one says, 'This palace is built on a site of sewers, dunghills, and garbage,' does he not discredit it? Thus, whoever comes to say that this world was created out of <i>tohu</i> and <i>bohu</i> and darkness, does he not indeed impair [God's glory]!</p> <p>R. Huna said in Bar Kappara's name: If the matter were not written, it would be impossible to say it, viz., <i>God created Heaven and Earth; out of what? Out of Now the earth was Tohu and Bohu</i> (1, 2).</p>	<p>בנוהג שבעולם מלך בשר ודם בונה פלטין במקום הביבים, ובמקום האשפה, ובמקום הסריות. כל מי שהוא בא לומר פלטין זו בנויה במקום הביבים ובמקום האשפה ובמקום הסריות, אינו פוגם? כך כל מי שהוא בא לומר העולם הזה נברא מתוך תוהו ובוהו אינו פוגם? אתמהה!</p> <p>ר' הונא בשם בר קפרא אמר: אילולי שהדבר כתוב אי אפשר לאומרו: "בראשית ברא אלהים" – מניין? מן "והארץ היתה תהו ובהו".</p>
--	--

9. Babylonian Talmud, Shabbat 77b

<p>Why do goats walk in front of the flock and then ewes follow? He said to him: It is just as it was in the creation of the world, which at first was dark and then light</p>	<p>מאי טעמא עיזי מסגן ברישא והדר אימרי? אמר ליה כברייתו של עולם, דברישא חשוכא והדר נהורא.</p>
--	---

10. Zohar I:15a

<p><i>The earth was תהו ובהו (tohu va-vohu), chaos and void... (Genesis 1:2), was, precisely: previously. Snow in water. Through the potency of snow in water emerged slime. Blazing fire struck it, refuse came to be, and תהו (tohu), chaos, was produced—abode of slime, nest of refuse. ובהו (Va-vohu), And void—sifting sifted from refuse, settling upon it. חשך (Hoshekh), Darkness (ibid.)—mystery of blazing fire. That darkness covers tohu, over the refuse, and thereby it is empowered.</i></p>	<p>והארץ היתה תהו ובהו וגו', היתה דוקא מקדם לזה, שלג בתוך המים. יצאה ממנה זחמה באותו כח של שלג במים, והפה בה אש חזקה והיתה בה פסלת, והוסרה ונעשתה תהו ממקום [מדור] הזחמה, קו הפסלת. ובהו - ברור שהתברר מתוך פסלת והתישב בה החשך, הסוד של אש חזקה. ואתו חש"ך קסה על אותו תהו על גבי אותה פסלת והתתקנה ממנו.</p>
--	--

וְרוּחַ אֱלֹהִים - וְרוּחַ הַקֹּדֶשׁ שֶׁיֵּצֵאָה מֵאֱלֹהִים-חַיִּים, וְזוֹ מְרַחֶפֶת עַל פְּנֵי הַמַּיִם. אַחַר שֶׁרוּחַ זֶה נִשְׁבָּה, נִבְרָרָה דְקִיקוֹת אַחַת מִתּוֹךְ אוֹתָהּ פְּסֻלַת כְּמוֹ שֶׁבִיב הַזֶּהֱמָה. כְּשֶׁנִּבְרָרָה וְנִצְנָפָה וְנִצְרָפָה פְּעַם וּפְעָמִים, עַד שֶׁנִּשְׁאַרָה אוֹתָהּ זֶהֱמָה שְׂאִין בָּהּ כָּלֵל זֶהֱמָה, כְּשֶׁהִתְהוּ הַזֶּה נִבְרָר וְנִצְרָר, יֵצֵא מִמֶּנּוּ רוּחַ גְּדוּלָה וְחֹזֶק מִפְּרֻק הָרִים וּמִשִּׁבְרֵי סֻלְעִים, אוֹתוֹ שֶׁרָאָה אֱלֹהֵיו. נִבְרָר בָּהֶם וְנִצְרָר, וְיֵצֵא מִמֶּנּוּ רַעַשׁ, שֶׁכְּתוּב (שם) וְאַחַר הָרוּחַ רַעַשׁ. וְנִבְרָר הַחֹשֶׁךְ וְנִכְלָל בְּסוּד שְׁלוֹ אֵשׁ, שֶׁכְּתוּב וְאַחַר הָרַעַשׁ אֵשׁ. נִבְרָר הָרוּחַ וְנִכְלָל בְּסוּד שְׁלוֹ קוֹל דְּמָמָה דְקָה.

וְרוּחַ אֱלֹהִים-חַיִּים, וְזוֹ מְרַחֶפֶת עַל פְּנֵי הַמַּיִם. אַחַר שֶׁרוּחַ זֶה נִשְׁבָּה, נִבְרָרָה דְקִיקוֹת אַחַת מִתּוֹךְ אוֹתָהּ פְּסֻלַת כְּמוֹ שֶׁבִיב הַזֶּהֱמָה. כְּשֶׁנִּבְרָרָה וְנִצְנָפָה וְנִצְרָפָה פְּעַם וּפְעָמִים, עַד שֶׁנִּשְׁאַרָה אוֹתָהּ זֶהֱמָה שְׂאִין בָּהּ כָּלֵל זֶהֱמָה, כְּשֶׁהִתְהוּ הַזֶּה נִבְרָר וְנִצְרָר, יֵצֵא מִמֶּנּוּ רוּחַ גְּדוּלָה וְחֹזֶק מִפְּרֻק הָרִים וּמִשִּׁבְרֵי סֻלְעִים, אוֹתוֹ שֶׁרָאָה אֱלֹהֵיו. נִבְרָר בָּהֶם וְנִצְרָר, וְיֵצֵא מִמֶּנּוּ רַעַשׁ, שֶׁכְּתוּב (שם) וְאַחַר הָרוּחַ רַעַשׁ. וְנִבְרָר הַחֹשֶׁךְ וְנִכְלָל בְּסוּד שְׁלוֹ אֵשׁ, שֶׁכְּתוּב וְאַחַר הָרַעַשׁ אֵשׁ. נִבְרָר הָרוּחַ וְנִכְלָל בְּסוּד שְׁלוֹ קוֹל דְּמָמָה דְקָה.

Tohu—a colorless, formless realm, not embraced by the mystery of form. Now within form—as one contemplates it, no form at all. Everything has a garment in which to be clothed, except for this: though appearing upon it, it does not exist at all, never did.

תְּהִי - מְקוֹם שֶׁאֵין בוֹ גִּוּוֹן וְלֹא דְמוּת וְלֹא נִכְלָל בְּסוּד הַדְּמוּת, עֵכָשׁ הוּא בְּדְמוּת, כְּשֶׁמִּסְתַּתְּפִלִּים בוֹ אֵין לוֹ דְמוּת כָּלֵל. לְכַל יֵשׁ לְבוּשׁ לְהִתְלַבֵּשׁ פְּרֻט לָזֶה,

Bohu—this has shape and form: stones sunk within the shell of *tohu*, emerging from the shell in which they are sunk, conveying benefit to the world. Through the form of a garment they convey benefit from above to below, ascending from below to above. So they are hollow and moist, suspended in the air—sometimes suspended in the air, sometimes concealed on a cloudy day, generating water from the abyss to nourish *tohu*, for then frivolity and folly prevail as *tohu* spreads through the world.

בְּהִי - לָזֶה יֵשׁ צִיּוֹר וּדְמוּת אֲבָנִים שֶׁקוֹעוֹת בְּתוֹךְ הַחֻקִּיקָה [נִיֵּא : קִלְפָה] שֶׁל תְּהִי יוֹצֵאִים מִתּוֹךְ חֻקִּיקָה הַשְּׁקוּעָה שָׁם, וּמִשָּׁם מוֹשְׁכִים תּוֹעֵלֶת לְעוֹלָם בְּצִיּוֹר שֶׁל לְבוּשׁ, מוֹשְׁכִים תּוֹעֵלֶת מִלְּמַעְלָה לְמַטָּה, וְעוֹלָה מִמַּטָּה לְמַעְלָה, וְעַל זֶה הֵם נְקוּבִים וּמְפֻלְמִים [חִלּוּנוֹת] אֵלֶּה תְּלוּיִים בְּאֹוִיר. לְפַעְמִים תְּלוּיִים בְּאֹוִיר שֶׁעוֹלִים מִשָּׁם לְמַעְלָה, וְלְפַעְמִים הֵם מִתְּחַבְּאִים בֵּיּוֹם הַמְּעֻנָּן, וּמוֹצִיאִים מִיָּם מִתּוֹךְ הַתְּהוֹם לְהִזִּין אֶת הַתְּהִי מִשָּׁם, שֶׁהִרִי אֵז חֲדוּנָה וְשִׁטוֹת שֶׁמִּתְפַּשֵּׁט הַתְּהִי בְּעוֹלָם.

Darkness is black fire, potent in color; red fire, potent in appearance; green fire, potent in shape; white fire, embracing all. *Darkness*, most powerful fire, empowers *tohu*. *Darkness* is fire but not dark fire until it empowers *tohu*. This is the mystery of: *His eyes were too dim to see, and he called Esau...* (Genesis 27:1). *Darkness*—face of evil, for he greeted evil with a friendly face. Then it is called *darkness*, for it settles upon it, empowering it. This is the mystery of: *Darkness over the face of the abyss* (Genesis 1:2).

רוח (*Ruah*), *Wind*, is a voice hovering over *bohu*, empowering and conducting it with whatever is needed. This is the mystery of: *The voice of H` is upon the waters* (Psalms 29:3), and similarly: *The wind of God hovering over the face of the waters* (Genesis 1:2)—stones sunk in the abyss, from which water issues. So it is called *face*, *face of the abyss* (*ibid.*).

The wind conducts and empowers that *face*, *face of the waters*, each one receiving what it needs.

Tohu—upon it rests the name שדי (*Shaddai*). *Bohu*—upon it rests the name צבאות (*Tseva'ot*), Hosts. *Darkness*—upon it rests the name אלהים (*Elohim*). *Wind*—upon it rests the name ידו"ד (*H`*). A [great,] *mighty wind, splitting mountains and shattering rocks...* *H` was not in the wind* (1 Kings 19:11). This name was not in it, for *Shaddai* controls it through the mystery of *tohu*.

(Translated by Daniel Matt, *Zohar Pritzker edition vol. 1 pp. 110-112*)

חשך הוא אש שחורה חזקה בגוון. אש אדמה חזקה במראה. אש ירקה חזקה בצביר. אש לבנה, הגוון שכולל הכל. חשך חזק בכל האש, וזה מחזק את התה"ו. חשך הוא אש, ולא אש חשוכה, פרט למתי שמחזקת את התה"ו, וזה סוד (בראשית כז) ותכהינה עיניו מראות ויקרא את עשו וגו'. חשך פני רע שמסביר פנים לרע, ואז נקרא חשך ששורה עליו לחזק אותו, וזהו סוד וחשך על פני תהום.

רוי"ח הוא קול ששורה על בהו, ומחזק אותו ומנהיג אותו בכל מה שצריך, וזה סוד כט (קול ה' על המים. וכן רוח אלהים מרחפת על פני המים. אבנים שקועות בתוך התהומות שממם יוצאים מים, ועל זה נקראו פני המים.

רויח מנהיגה ומחזקת לאותם פנים, פני תהום, זה כמו שצריך לו וזה כמו שצריך לו.

תה"ו, - עליו שורה שם שדי"י.

בה"ו, - עליו שרוי שם צבאות"ת.

חשך, - עליו שרוי שם אלהים-ם.

רויח, - עליה שרוי שם ידו"ד.

רויח חזק מפרק הרים לא ברויח ה' וגו', שם זה אין בו, שהרי שדי"י שולט עליו בסוד של תהום.

11. Rebbe Nahman of Bretzlev, *Likkutei Moharan* I:115

<p>"So the people remained at a distance, while Moses approached the thick cloud where God was" (Exodus 20:18).</p> <p>If one spends one's entire life in materiality, and later on gets enthusiastic and wants to follow God's path, then the quality of judgment argues against that person, and doesn't allow him to follow God's ways and creates a hindrance for him.</p> <p>But God desires kindness and leniency and hides God's self, as it were, in that hindrance. And one who is aware looks at the hindrance and finds there the Creator, as it says in the Jerusalem Talmud (<i>Ta'anit</i> 1:3a): "If someone says to you, 'Where is your God?' you shall say to that person, 'In a great city in Aram.' As it says: 'God calls to me from Seir' (Isaiah 21:11)."</p> <p>And one who is not aware, when one sees the hindrance, immediately moves away from it. The hindrance is like a thick cloud, for a thick cloud is dark and a hindrance is dark. [The words "darkness" and "hindrance," or that which holds back, share the same three Hebrew letters—<i>het shin kaf</i>], as it is written in Genesis 22:16: "You have not withheld [your son]."</p> <p>This is the meaning of the verse "So the people remained at a distance." When they see the thick cloud, namely the hindrance, they remain at a distance: But Moses, who represents the quality of awareness for all of Israel, "approached the thick cloud, where God was,"</p> <p>namely: he approached the hindrance, where the blessed God is actually hidden.</p>	<p>וַיֵּצֵמְדוּ הָעַם מֵרַחֵק וּמִשָּׁה נִגַּשׁ אֶל הָעֲרַפֶּל אֲשֶׁר שָׁם הָאֱלֹהִים. (שמות כ יח)</p> <p>כִּי מִי שֶׁהוּא הוֹלֵךְ בְּגִשְׁמִיּוֹת כָּל יָמָיו, וְאַחַר כֵּן נִתְלַהֵב וְרוֹצֵה לִילָךְ בְּדַרְכֵי הַשֵּׁם וְתַבְרָךְ, אֲזִי מֵדַת הַדִּין מְקַטְרֵג עָלָיו, וְאֵינּוּ מְנִיחַ אוֹתוֹ לִילָךְ בְּדַרְכֵי הַשֵּׁם וְתַבְרָךְ, וּמִזְמִין לוֹ מְנִיעָה.</p> <p>וְהַשֵּׁם וְתַבְרָךְ חִפְץ חֶסֶד הוּא וּמִסְתִּיר אֶת עַצְמוֹ כְּבִיכּוֹל בְּהַמְנִיעָה הַזֹּאת. וּמִי שֶׁהוּא בֵּר דַּעַת, הוּא מִסְתַּכֵּל בְּהַמְנִיעָה, וּמוֹצֵא שָׁם הַבוֹרָא בְרוּךְ הוּא, כְּמוֹ דְאִיתָא בִירוּשָׁלַיִם (תַּעֲנִית פ"א): 'אִם יֹאמֵר לְךָ אָדָם הֵיכָן אֱלֹהֶיךָ תֹאמַר לוֹ בְּכָרְךָ גְּדוֹל שְׁבָאֲרָם, שֶׁנֶּאֱמַר: "אֵלֵי קָרָא מִשְׁעִיר".</p> <p>וּמִי שֶׁאֵינּוּ בֵּר דַּעַת, כְּשֶׁרוֹאֶה הַמְנִיעָה חוֹזֵר וְתִכְף לְאַחוּרָיו. וּמְנִיעָה הוּא בְּחִינַת עֵנּוּ וְעֲרַפֶּל, כִּי עֵנּוּ וְעֲרַפֶּל הֵינּוּ חֲשָׁד, חֲשָׁד הוּא לְשׁוֹן מְנִיעָה, כְּמוֹ שֶׁכְּתוּב (בְּרֵאשִׁית כ"ב): "וְלֹא חֲשַׁכְתִּי".</p> <p>וְזֶה פְרוּשׁ הַפְּסוּק, 'וַיֵּצֵמְדוּ הָעַם מֵרַחֵק' - כִּי כְשֶׁרוֹאִין הָעֲרַפֶּל, הֵינּוּ הַמְנִיעָה כְּנִ"ל, עוֹמְדִין מֵרַחֵק. וּמִשָּׁה, שֶׁהוּא בְּחִינַת דַּעַת כָּל יִשְׂרָאֵל, נִגַּשׁ אֶל הָעֲרַפֶּל, אֲשֶׁר שָׁם הָאֱלֹהִים.</p> <p>הֵינּוּ אֶל הַמְנִיעָה, שֶׁבָּהּ בְּעֲצָמָה נִסְתָּר הַשֵּׁם וְתַבְרָךְ:</p>
--	--

<p>We heard more of this teaching directly from the holy [Reb Nahman]: that God actually hides God's self in the hindrance.</p> <p>Scripture says: God loves justice.¹ And God loves Israel.² But the love with which God loves Israel is greater than the love with which God loves justice.</p> <p>Thus when the quality of judgment argues against one who is not really worthy of coming close to God, because God loves justice, God is compelled, as it were, to agree to the arising of hindrances on the path. These hindrances are, indeed, the result of that person's evil deeds. After all, God cannot ignore just consequences since God loves justice.</p> <p>Because God loves Israel even more than God loves justice, what does God do? God is forced to agree to the hindrances for the sake of justice. However, despite this, the truest truth is that God wants that person to be able to draw close to God. So, God gives permission to place the hindrances in the way, but God hides God's self in the hindrances. One who is aware, more mindful, can find God in the midst of the hindrances themselves.</p>	<p>עוד שְׁמַעְנוּ בְּזֶה מִפִּי הַקְּדוֹשׁ, שֶׁהוֹסִיף לְבָאֵר הָעֲנִין הַנִּי"ל, מִה שֶׁהַשֵּׁם יִתְבַּרְךָ בְּעֲצָמוֹ מִסְתִּיר אֶת עֲצָמוֹ בְּתוֹךְ הַמְּנִיעָה כְּנִי"ל.</p> <p>וְאָמַר: כִּי הַשֵּׁם יִתְבַּרְךָ אוֹהֵב מִשְׁפָּט וְגַם הוּא אוֹהֵב יִשְׂרָאֵל. אֲךָ אֲהַבְתוּ שֶׁהוּא אוֹהֵב אֶת יִשְׂרָאֵל, הִיא גְדוּלָה יוֹתֵר מִהָאֲהָבָה שֶׁהוּא אוֹהֵב אֶת הַמְּשַׁפֵּט. וְעַל כֵּן כְּשֶׁהַמִּדָּת הַדִּין מְקַטְרֵג עַל מִי שֶׁאִינוֹ רְאוּי לְהִתְקַרֵּב לְהַשֵּׁם יִתְבַּרְךָ, לְבָלִי לְהַנִּיחוֹ לְכַנֵּס לְדָרְךָ הַחַיִּים, לְהִתְקַרֵּב לְצַדִּיק הָאֱמֶת וּלְדָרְךָ הָאֱמֶת. וְהַשֵּׁם יִתְבַּרְךָ הוּא אוֹהֵב מִשְׁפָּט, עַל כֵּן הוּא יִתְבַּרְךָ מְכַרְח כְּבִיכּוֹל לְהִזְמִין לוֹ מְנִיעוֹת לְמוֹנְעוֹ מִדָּרְךָ הַחַיִּים, כְּפִי הָרְאוּי לוֹ לְפִי מַעֲשָׂיו הָרָעִים, עַל-פִּי הַדִּין וְהַמְּשַׁפֵּט. כִּי הוּא יִתְבַּרְךָ אִינוֹ יְכוֹל לְדַחוֹת אֶת הַדִּין, כִּי הוּא יִתְבַּרְךָ אוֹהֵב מִשְׁפָּט כְּנִי"ל:</p> <p>אֲךָ מֵאַחַר שֶׁבְּאֵמֶת הוּא יִתְבַּרְךָ אוֹהֵב יִשְׂרָאֵל, וְאוֹתָהּ הָאֲהָבָה שֶׁל יִשְׂרָאֵל הִיא גְדוּלָה יוֹתֵר מִהָאֲהָבָה שֶׁל הַמְּשַׁפֵּט כְּנִי"ל, מִה עוֹשֶׂה הַשֵּׁם יִתְבַּרְךָ, כִּי הוּא מְכַרְח כְּבִיכּוֹל לְהִסְכִּים עַל הַמְּנִיעוֹת לְמוֹנְעוֹ מִן הָאֱמֶת, מִחֲמַת הַדִּין וְהַמְּשַׁפֵּט שֶׁעָלָיו, כִּי הוּא אוֹהֵב מִשְׁפָּט כְּנִי"ל. אֲבָל אַע"פ כֵּן בְּאֵמֶת לְאִמְתּוֹ רְצוֹנוֹ וְחִפְצוֹ יִתְבַּרְךָ, שֶׁאַע"פ כֵּן יִתְקַרֵּב הָאָדָם אֵלָיו יִתְבַּרְךָ, כִּי הוּא אוֹהֵב יִשְׂרָאֵל יוֹתֵר מִהַמְּשַׁפֵּט כְּנִי"ל. עַל כֵּן, הַשֵּׁם יִתְבַּרְךָ נוֹתֵן רְשׁוּת לְהִזְמִין לוֹ מְנִיעוֹת, אֲבָל הוּא יִתְבַּרְךָ בְּעֲצָמוֹ מִסְתִּיר אֶת עֲצָמוֹ כְּבִיכּוֹל בְּתוֹךְ הַמְּנִיעוֹת. וּמִי שֶׁהוּא בָּר דַּעַת, יְכוֹל לְמַצֵּא אֶת הַשֵּׁם יִתְבַּרְךָ בְּתוֹךְ הַמְּנִיעוֹת בְּעֲצָמוֹ.</p>
--	---

¹ Isaiah 61:8, Psalms 37:28.

² Malachi 1:2, and see the blessing "He loves his nation Israel" from the daily liturgy.

<p>There really are not any hindrances in the world at all, because in the hindrances themselves is found the Holy One. Through the hindrances themselves, in fact, one might draw closer to God because that is where God is hidden. And this is the meaning of "<i>Moses approached the thick cloud</i>" that is, the hindrance, for that is "<i>where God was.</i>"</p>	<p>כִּי בְּאַמֶּת אֵין שׁוּם מְנִיעָה בְּעוֹלָם כָּלֵל, כִּי בְּתִקְוֵי הַמְּנִיעוֹת בְּעֶצְמוֹן נִסְתָּר הַשֵּׁם יְתִבְרָךְ, וְעַל יְדֵי הַמְּנִיעוֹת בְּעֶצְמוֹן דִּיקָא יְכוּלִין לְהִתְקַרֵּב לְהַשֵּׁם יְתִבְרָךְ, כִּי שָׁם נִסְתָּר הוּא יְתִבְרָךְ כְּנִ"ל. וְזֶהוּ 'וּמִשָּׁה נִגַּשׁ אֶל הָעֶרְפֶּל', שֶׁהוּא הַמְּנִיעָה, 'כִּי שָׁם הָאֱלֹהִים כְּנִ"ל:</p>
--	---

12. Sefer Yetsirah (The Book of Creation) 2:4–5

<p>Twenty-two foundation letters: They are set in a circle as 231 Gates. The circle rotates back and forth. And this is a sign: There is no good higher than delight (<i>ONG</i>), and there is no evil lower than plague (<i>NGO</i>). How? Weigh them and transpose them, Alef with each one, and each one with Alef; Bet with each one, and each one with Bet. They repeat in a cycle. Therefore, everything formed and everything spoken emanates in one name. (<i>Translation by Aryeh Kaplan</i>)</p>	<p>עֲשָׂרִים וּשְׁתַּיִם אוֹתוֹת יִסוּד קְבוּעוֹת בְּגִלְגַל בְּרַל"א שְׁעָרִים וְחוּזֵר הַגִּלְגַל פְּנִים וְאַחֲרֵי וְזֶהוּ סִימָן לְדַבֵּר אֵין בְּטוֹבָה לְמַעַל מֵעַנֵּג וְאֵין בְּרַעָה לְמַטָּה מִנֶּגַע: כִּי צַד שֶׁקֵּלֶן וְהַמִּירֹן אֱלִ"ף עִם כָּלֵם וְכָלֵם עִם אֱלִ"ף, בִּי"ת עִם כָּלֵם וְכָלֵם עִם בִּי"ת וְחוּזֵרֵת חֲלִילָה נִמְצָא כָּל הַיְצוּר וְכָל הַדְּבוּר יוֹצֵא בְּשֵׁם אֶחָד.</p>
---	--

13. Rebbe Nachman of Bretzlev, *Sihot Haran* §1

<p>"For I know that Hashem is Great, and our Lord from all other gods". King David, peace be upon him, said: "For I know" — specifically I, for the greatness of the Blessed Creator is impossible to tell to someone else, and even to oneself it is impossible to tell from day to day, according to what dawns on him and sparkles for him that day. He cannot tell himself on another day the shining and the sparkling of the greatness of the Blessed One that he had yesterday...</p>	<p>כי אני ידעתי כי גדול ה' ואדונינו מכל אלהים- דוד המלך, עליו השלום, אמר "כי אני ידעתי" אני ידעתי דיקא כי גדלת הבורא יתברך אי אפשר לומר לחברו ואפילו לעצמו אי אפשר לספר מיום ליום לפי מה שמזריח לו ומתנוצץ לו באותו היום, אינו יכול לספר לעצמו ליום שני הזריחה וההתנוצצות של גדלתו יתברך שהיה לו....</p>
--	--

14. Rebbe Nachman of Bretzlev, "The Chandelier Maker"

<p>A tale. One man left his father and was in other countries for a long time with foreigners. In time, he came to his father and boasted that he had learned there a great craft: how to make a chandelier, which is called a hang <i>laykhter</i>/hanging light. He told his father to assemble all the craftsmen of this art and he would show them his wisdom in this art. So did his father do, gathering all the craftsmen of this art to see his son's greatness; what he had accomplished all this time he was in the hand of others.</p> <p>And the son took out one chandelier that he had made, but it was very ugly to all their eyes, and his father went to them and asked them to disclose the truth to him, so they were obligated to inform him of the truth, that it was very ugly. But the son boasted, "Have I not revealed the wisdom of my craft?" And his father informed him that it did not appear beautiful in all their eyes. But the son replied, "Well, with this I have shown my greatness, for I have shown to all of them their lackings, for in this chandelier are found the lackings of each one of the artisans found here. Do you not see that for this person this part is ugly and another part is very beautiful to him, but for another person it is the</p>	<p>מעשה אחד הלך מאביו והיה במדינות אחרות ימים רבים אצל אחרים ולזמן בא לאביו והתפאר בעצמו שלמד שם אמנות גדול לעשות מנורה התלויה וצנה להתאסף כל בעלי אמנויות הנה והוא יראה להם. חקמתו בנה האמנות וכן עשה אביו וקבץ כל הבעלי אמנויות הזאת לראות גדלת הבן מה שפעל בכל הימים האלו שהיה ביד אחרים</p> <p>והבן הוציא מנורה אחת שעשה והיתה מגנה מאד בעיני כלם ואביו הלך אצלם, ובקש מאתם שיגלו לו האמת והכרחו להודיע לו האמת שהיא מגנה מאד והבן התפאר: הלא ראיתם חכמת אמנותי והודיע לו אביו שלא נראה יפה בעיני כלם השיב לו הבן: אדרבא! בנה הראיתי גדלתי כי הראיתי לכלם חסרונם כי בזאת המנורה נמצאים החסרונות של כל אחד מהבעלי אמנות הנמצאים כאן הלא תראה שאצל זה, מגנה חתיכה זו אבל חתיכה אחרת יפה אצלו מאד ואצל אחר להפך אדרבא, זאת</p>
---	---

<p>opposite: on the contrary, that piece that was ugly for his colleague is beautiful and wonderful in his eyes but only this piece is ugly; and likewise with all of them: whatever is bad in this one's eyes is beautiful in the eyes of his colleague, and vice-versa. And I have made this chandelier solely from lackings, to show to all of them that they do not have completeness and all have a lacking, for what is beautiful in one person's eyes is a lacking in the eyes of his colleague. But in truth I can make a perfect chandelier."</p> <p>If [people] would know all the lackings that hinder a thing, they would know the essence of the thing, even if they had never seen it.</p>	<p>הַחֲתִיכָה שֶׁהִיא מְגַנָּה אֶצֶל חֲבֵרוֹ הִיא יָפָה וְנִפְלְאָה בְּעֵינָיו, רַק זֹאת הַחֲתִיכָה מְגַנָּה וְכֵן אֶצֶל כָּלֶם מֵה שֶׁרַע בְּעֵינֵי זֶה הִיא יָפָה בְּעֵינֵי חֲבֵרוֹ, וְכֵן לְהִפְךָ וְעֲשִׂיתִי מִנּוֹרָה זֹאת מִחֲסָרוֹנוֹת לְבָדָם לְהִרְאוֹת לְכֻלָּם שֶׁאֵין לָהֶם שְׂלֵמוֹת וְיֵשׁ לְכֹל אֶחָד חֲסָרוֹן כִּי מֵה שֶׁיֵּנָפֵה בְּעֵינָיו הוּא חֲסָרוֹן בְּעֵינֵי חֲבֵרוֹ אֲבָל בְּאֲמֹת אֲנִי יְכוּל לַעֲשׂוֹת כְּתַקּוּנֹו</p> <p>אִם הָיוּ יוֹדְעִים כָּל הַחֲסָרוֹנוֹת וְהַנְּמַנְעִים שֶׁל הַדָּבָר הָיוּ יוֹדְעִים מֵהוּת הַדָּבָר, אֲף שֶׁלֹּא רָאוּ אוֹתוֹ מֵעוֹלָם.</p>
<p>"Great are the works of Hashem" [Ps. 111:2]. No two human beings are alike; all the [human] forms are included in the first man, Adam. That is, the very word "ADaM/man" contains all these forms. The same is true of other things: all luminaries are contained in the word "OhR/light;" the same for everything, that is, all works of creation. And even two leaves of a tree are not alike, and so forth. And the Rebbe spoke at very great length about this, and he stated at that time, that there are wisdoms in this world through which a person could survive on these wisdoms alone, without eating or drinking. And he spoke at length then on this wonderful and awesome talk.</p>	<p>גְּדוּלִים מַעֲשֵׂי הַשֵּׁם. אֵין. אָדָם דּוֹמָה לְחֲבֵרוֹ. וְכֹל הַצּוּרוֹת הָיוּ בְּאָדָם הָרִאשׁוֹן הֵינּוּ, בְּתַבַּת אָדָם לְבָד, הָיוּ נִכְלָלִין כָּל הַצּוּרוֹת הַלְלוּ וְכֵן בְּשִׁאֵר דְּבָרִים כָּל הַמְאֹרוֹת הָיוּ נִכְלָלִין בְּתַבַּת "אור" לְבָד. וְכֵן כָּלֶם, הֵינּוּ כָּל מַעֲשֵׂה בְּרָאשִׁית. וְאֶפִּילוּ הָעֵלִין שֶׁל הָאֵילָן אֵין אֶחָד דּוֹמָה לְחֲבֵרוֹ וְכֵן וְהָאֵרֶץ בְּעֵנָה זֶה הַרְבֵּה מְאֹד. וְאָמַר אַז, שֵׁישׁ חֲכָמוֹת בְּזֶה הָעוֹלָם שֶׁיְכוּלִים לְחִיוֹת עִם הַחֲכָמוֹת לְבָד, בְּלֵי שׁוּם אֲכִילָה וּשְׁתֵּיָה.</p>

15. Rabbi Abraham Isaac Hakohen Kook, *Orot Hakodesh*, vol. 1, p.84

<p>Human being, rise up, rise. You have wings of spirit, wings of mighty eagles. Don't deny them, lest they deny you. Demand them and they will immediately appear.</p> <p><i>(Translation by Yossi Klein Halevi)</i></p>	<p>בֶּן אָדָם, עֲלֵה לְמַעְלָה עֲלֵה. כִּי כַח עַז לָךְ יֵשׁ לָךְ כַּנְּפֵי רוּחַ, כַּנְּפֵי נְשָׂרִים אֲבִירִים. אַל תִּכְחַשׁ בָּם פֶּן יִכְחָשׁוּ לָךְ. דְּרוֹשׁ אוֹתָם – וְיִמָּצְאוּ לָךְ מִיָּד</p>
--	--

16. Rebbe Nachman of Bretzlev, *Sihot Haran* §40

<p>...We find in the books of the philosophers, questions having to do with the order of Creation. They may ask why a star is worthy of being a star, or a constellation a constellation, while other things are consigned to a lower realm; or why lower animals are not given human faculties; or why the head is a head, and not a foot. ^[6] Questions like these are discussed at length in such books. But it is all “vanity and striving after wind.” For God is just and righteous, ^[7] and it is impossible to question His reasons.</p> <p>And in truth, know that the world is a rotating wheel. It is like a dreidel, a spinning top, where everything revolves: A person becomes an angel, and an angel becomes a person.</p> <p>Head becomes foot, and foot becomes head.</p> <p>Everything goes in cycles, revolving and alternating.</p> <p>All things interchange, one from another and one to another, elevating the low and lowering the high. ^[8]</p> <p>For in truth at the root – all is one.</p> <p>There are transcendental beings such as angels that that are totally devoid of anything material. There are celestial worlds that are of matter, yet very subtle matter. Finally, there is the lowest world, this world which is all matter.</p>	<p>...וְנִמְצָא בְּסִפְרֵיהֶם [=שֶׁל הַפִּילוֹסוֹפִים] קְשִׁיּוֹת עַל סֵדֶר הַבְּרִיאָה. מַה זָכָה הַכּוֹכָב לְהִיּוֹת כּוֹכֵב, אוֹ הַמַּזָּל לְהִיּוֹת מַזָּל וּמָה חֲטָאוּ הַדְּבָרִים הַשְּׂפָלִים שֶׁיְהִיוּ שְׂפָלִים, כְּגוֹן בְּהִמּוֹת וְחַיּוֹת וְכִיּוֹצֵא, וּמִדּוּעַ לֹא הָיָה בְּהֶפְדָּ, וְכֵן מִפְּנֵי מָה הָרֵאשׁ רֵאשׁ וְהַרְגֵל רְגֵל וּמִדּוּעַ לֹא יְהִיָּה בְּהֶפְדָּ וְכִיּוֹצֵא בְּזֶה כְּמִבְּאֵר אֱלוֹ הַקְּשִׁיּוֹת בְּאַרְיֵכוֹת בְּסִפְרֵיהֶם. וּבְאַמֶּת הַכֹּל הֵבֵל וְרַעוּת רוּחַ וְאִין צְרִיכִין לְחַקֵּר אַחֲרָיו יִתְבָּרַךְ כִּי צְדִיק וְיֵשֶׁר הוּא.</p> <p>וּבְאַמֶּת דַּע, כִּי כָּל הָעוֹלָם כְּלוֹ הוּא בְּחִינַת גְּלִגְלַת הַחוּזָר שְׂקוּרִין [סְבִיבוֹן] וְהַכֹּל חוּזָר חֲלִילָה וְנִתְהַפֵּד מֵאֲדָם מִלְאָדָּ וּמִמִּלְאָדָּ אֲדָם</p> <p>וּמֵרֵאשׁ רְגֵל וּמֵרְגֵל רֵאשׁ,</p> <p>וְכֵן שְׂאֵר כָּל הַדְּבָרִים שֶׁבְּעוֹלָם כְּלָם חוּזָרִים חֲלִילָה וּמִתְגַּלְגְּלִים וּמִתְהַפְּכִים מִזָּה לָּזֶה וּמִזָּה לָּזֶה מַעֲלִיּוֹן לְתַתָּוֹן וּמִתַּתָּוֹן לְעֲלִיּוֹן</p> <p>כִּי בְּאַמֶּת בְּהִשְׁרֵשׁ הַכֹּל אֶחָד.</p> <p>כִּי יֵשׁ נִבְדָּלִים דְּהִיְנוּ מִלְאָכִים שְׁהֵם נִבְדָּלִים לְגַמְרֵי מִן הַחֲמֵר וְיֵשׁ גְּלִגְלִים שְׁהֵם בְּחִינַת חֲמֵר אֲבָל חֲמֵר זֶה מֵאֲדָ וְיֵשׁ עוֹלָם הַשְּׂפָל דְּהִיְנוּ זֶה הָעוֹלָם הַשְּׂפָל שְׁהוּא חֲמֵר גָּמוֹר.</p>
---	---

<p>All three come from different realms, but at the root and source all is one.</p>	<p>וְאֵף עַל פִּי שְׁבוּדָאֵי כָּל אֶחָד וְאֶחָד מֵאֵלוֹ הַשְּׁלֵשָׁה הַנִּי"ל הוּא נִלְקַח מִמְּקוֹם מִיחָד אֶף עַל פִּי כֹן בְּשֵׁרֶשׁ הַכֹּל שֵׁם כְּלוֹ חֵד.</p>
<p>Therefore, the whole world is like a rotating wheel, revolving and oscillating. Now something may be on top, like a head, while something else is on bottom like a foot. Then the situation is reversed. Head becomes foot, and foot becomes head. A person becomes angel, and angel becomes a person.</p>	<p>וְעַל כֵּן כָּל הָעוֹלָם כְּלוֹ הוּא בְּחִינַת גְּלָגֶל הַחוּזָר וְהַכֹּל חוּזָר וְנִתְהַפֵּף שְׁעֵתָהּ זֶה הַדְּבָר הוּא בְּבַחֲינָה עֲלִיוֹנָה בְּבַחֲינַת רֹאשׁ וְדָבָר אַחֵר בְּבַחֲינָה שְׁפֵלָה בְּבַחֲינַת רֶגֶל וְאַחֵר כֵּךְ נִתְהַפֵּף וְחוּזָר וְנִעְשָׂה מִבְּחִינַת רֶגֶל בְּחִינַת רֹאשׁ וּמֵרֹאשׁ רֶגֶל וְכֹן נִתְהַפֵּף מֵאָדָם מֵאָדָם וּמִמַּלְאָךְ אָדָם</p>
<p>Our sages teach us that angels were cast down from heaven. They entered physical bodies and were subject to all worldly desires.^[9] Other angels were sent on missions to our world and had to clothe themselves in physical bodies.^[10] We also find cases where human beings literally became angels.^[11]</p>	<p>כְּמוֹ שְׁמַצִּינוּ שְׁאָמְרוּ רַבּוֹתֵינוּ זְכוֹרֹנוֹם לְבָרָכָה שֶׁהַשְּׁלִיכּוּ מֵאֲכָכִים מִן הַשְּׁמַיִם אֶל עוֹלָם הַשְּׁפֵל וְנִכְנְסוּ בְּחֹמֶר גָּמוּר עַד שֶׁהָיוּ בְּעַלֵי תַאֲוֹת וְכוּ' וְכֹן כַּמָּה פְּעָמִים שֶׁבָּאוּ מֵאֲכָכִים בְּעוֹלָם הַזֶּה וְנִתְלַבְּשׁוּ בְּחֹמֶר כַּמְבָּאָר בְּכַמָּה מְקוֹמוֹת, וְכֹן לְהַפֵּף שְׁמַצִּינוּ שֶׁנִּעְשָׂה מֵאָדָם מֵאָדָם.</p>
<p>For the world is like a rotating wheel, that we call a dreidel, everything revolving for at their root all are one...</p>	<p>כִּי הָעוֹלָם הוּא בְּחִינַת גְּלָגֶל הַחוּזָר שְׁקוֹרִין דְּרִיידִיל-סַבִּיבּוֹן, וְהַכֹּל חוּזָר חֲלִילָה כִּי בְּאֵמֶת בְּהִשְׁרֵשׁ כְּלוֹ אֶחָד בְּנִזְכָּר לְעֵיל...</p>
<p>This is why we play with a dreidel on Chanukah.^[12]</p>	<p>וְזֶה בְּחִינַת מַה שְׁמַשְׁחֲקִין בְּחֲנוּכָה בְּדְרִיידִיל-סַבִּיבּוֹן.</p>
<p>For Chanukah is an aspect of the Holy Temple. The primary concept of the Temple is the revolving wheel. The Temple was in the category of "the superior below and the inferior above."^[13] God lowered His Presence into the Temple; this is "the superior below." The Temple's pattern was engraved on high;^[14] this is "the inferior above."</p>	<p>כִּי חֲנוּכָה הוּא בְּחִינַת הַבַּיִת הַמְּקֻדָּשׁ וְעַקֵּר בְּנִין בַּיִת הַמְּקֻדָּשׁ הִיא בְּחִינַת הַנִּי"ל בְּחִינַת גְּלָגֶל הַחוּזָר, כִּי בְּבַיִת הַמְּקֻדָּשׁ הָיָה בְּחִינַת עֲלִיוֹנִים לְמַטָּה וְתַחְתּוֹנִים לְמַעְלָה כִּי הַשֵּׁם יִתְבָּרַךְ. הַשְּׂרָה שְׁכִינָתוֹ בְּמִשְׁכַּן וּבְבַיִת הַמְּקֻדָּשׁ שְׁזָה בְּחִינַת עֲלִיוֹנִים לְמַטָּה וְכֹן לְהַפֵּף כָּל צִיּוּרָא דְּמִשְׁכַּנָּא הַכֹּל הָיָה רְשׁוּם לְמַעְלָה וְזֶה בְּחִינַת תַּחְתּוֹנִים לְמַעְלָה.</p>
<p>The Temple is therefore like a dreidel, a rotating wheel, where everything revolves and is reversed.</p>	<p>שְׁזָה בְּחִינַת דְּרִיידִיל-סַבִּיבּוֹן בְּחִינַת גְּלָגֶל הַחוּזָר שֶׁהַכֹּל חוּזָר וְנִתְהַפֵּף כְּנִי"ל.</p>

<p>According to philosophical logic, it is impossible that God who is elated and transcendent above all things spiritual would contract Himself into the vessels of the Tabernacle. "Behold, the heaven and the heaven of heavens cannot contain You" - how much less this Temple! ^[15]</p> <p>Nevertheless, God brought His Presence into the Tabernacle and thus refuted philosophical logic.</p> <p>And so in reverse; it is far from Philosophical logic that a lowly creature as a human being would have any influence on high.</p> <p>It cannot say how a mere animal can be sacrificed and ascend as a "sweet savor,"^[16] giving pleasure to God. They explain that this pleasure is the fulfillment of His will, but how can we even apply the concept of desire to God?</p> <p>Yet actually God contradicts philosophical logic for He truly placed His Presence down here in the Temple, and accepted an animal as a sweet savor that rises on high.</p> <p>This is "superior below and the inferior above", a rotating wheel, a dreidel.</p> <p>Now see, Between potential and existence stands the power of Hyle.^[17] everything exists at first in potential, and then comes from potential into actuality. Everything - when emerging from potential to a actuality - must first pass through the intermediate step of the Hyle. All reality thus emerges from the Hyle. The Hyle is therefore the source of all Creation.</p> <p>The three categories of Creation - transcendental, celestial, physical - all come from this one root, and they all interchange, and revolve for at the source they are one.</p>	<p>כִּי עַל פִּי חִקְיָהּ הוּא דָּבָר רְחוּק מְאֹד שֶׁהַשֵּׁם יִתְבַּרְךָ שֶׁהוּא מְרוֹמָם וּמְנֻשָּׂא לְמַעְלָה מִכָּל הַרוּחָנִיּוֹת יִהְיֶה מְצַמְצָם שְׂכִינָתוֹ בְּכָלֵי הַמַּשְׁכָּן הֵן הַשָּׁמַיִם וְשָׁמַיִ הַשָּׁמַיִם לֹא יִכְלְלוּדָּךְ וְכוּ'</p> <p>וְאִף עַל פִּי כֹן הָרָאָה הַשֵּׁם יִתְבַּרְךָ שֶׁהוּא דוֹקָא לְהַפְּךָ מִדְּעִתָּם כִּי בְּאַמַּת הַשֵּׁם יִתְבַּרְךָ הַשְּׂרָה שְׂכִינָתוֹ בַּמַּשְׁכָּן.</p> <p>וְכֹן לְהַפְּךָ הוּא דָּבָר רְחוּק עַל פִּי חִקְיָהּ שֶׁהָאָדָם שֶׁהוּא בְּרִיָּה שְׂפֵלָה יִהְיֶה לוֹ כַח לַעֲשׂוֹת רָשָׁם לְמַעְלָה.</p> <p>אוּ בְּהֵמָּה שְׂפֵלָה יִהְיוּ מִקְרִיבֵין אוֹתָהּ לְקַרְבָּן שֶׁתַּעֲלֶה לְרִיחַ נִיחוּחַ לְנַחַת רוּחַ לְפָנָיו יִתְבַּרְךָ שֶׁאָמַר וְנַעֲשֶׂה רְצוֹנוֹ וְאִידֵךְ שִׁיךְ רְצוֹן אֶצְלוֹ יִתְבַּרְךָ !</p> <p>אָבֵל בְּאַמַּת הָרָאָה הַשֵּׁם יִתְבַּרְךָ לְהַפְּךָ מִדְּעִתָּם כִּי בְּאַמַּת הַשֵּׁם יִתְבַּרְךָ הַשְּׂרָה שְׂכִינָתוֹ לְמַטָּה בַּמַּשְׁכָּן וּבְבִיַת הַמִּקְדָּשׁ, וְהִבְהִמָּה עֲלֵתָה לְרִיחַ נִיחוּחַ וְכוּ'</p> <p>וְזֶה בְּחִינַת עֲלִיּוֹנִים לְמַטָּה וְתַחְתּוֹנִים לְמַעְלָה בְּחִינַת גִּלְגַּל הַחוּזָר בְּחִינַת סַבִּיבּוֹן.</p> <p>וְהִנֵּה כַח הַיּוּלֵי הַמּוּבָא בְּסִפְרֵיהֶם הוּא בְּחִינַת הַמְּמַצֵּעַ בֵּין הַכַּח וְהַפְּעֵל כִּי כָל דָּבָר הוּא בְּתַחֲלָה בְּכַח וְאַחַר כֵּן יּוֹצֵא יּוֹצֵא מִכַּח אֶל הַפְּעֵל. וְכַשִּׁיּוֹצֵא מִן הַכַּח קִדְּם שָׂבָא אֶל הַפְּעֵל יֵשׁ בְּחִינַת הַיּוּלֵי שֶׁהוּא מְמַצֵּעַ בֵּין הַכַּח וְהַפְּעֵל שֶׁהוּא שָׂרֵשׁ כָּל הַנְּבִרָאִים כִּי כָּלֵם יּוֹצֵאִים מִן כַּח הַיּוּלֵי, כִּי כָּלֵם הֵיוּ תַחֲלָה בְּתוֹךְ בְּחִינַת כַּח הַיּוּלֵי וְכָל הַנְּבִרָאִים הַיּוֹצֵאִים מִשָּׁם שֶׁהֵם</p> <p>שְׁלֹשׁ בְּחִינּוֹת הַנִּי"ל, שֶׁהֵם נִבְדָּלִים, גִּלְגָּלִים, שְׂפָלִים - כָּלֵם חוֹזְרִים חֲלִילָה וְחוֹזָר וְנִתְהַפֵּךְ מִנְּבִדָּל לְשָׂפָל וּמִשָּׂפָל</p>
---	--

<p>The letters on the dreidel are Heh, Nun, Gimel, Shin. Heh is <i>Hiyuli</i> - the Hyle. Nun is <i>Nivdal</i> - the transcendental. Gimel is <i>Galgal</i> - the celestial. Shin is <i>Shafal</i> - the physical [lower material world]. They all revolve, alternating and turning, one thing becoming another.</p> <p>This is hinted of in Chanukah, for <i>Chanukah</i> means “dedication.” This is the dedication of the Holy Temple where “the superior below and the inferior above.” This is the aspect of the dreidel returning and turning from one aspect\quality to another, and this a quality of redemption.</p> <p>For the essence of redemption is this revolving quality where superior [i.e., the mighty] are below, and the inferior [i.e., the oppressed] above, as it was in the Temple.</p> <p>Therefore, when the Children of Israel crossed the Red Sea after the redemption from Egypt, they sang (Exodus 15:17): “<i>You will bring them and plant them on the mount of Your inheritance, the Temple which Your hands established.</i>” Redemption was for the sake of the Temple, the revolving wheel. For when the superior are below and the inferior above, it shows that all is one at the root.</p>	<p>לְנִבְדָּל וְכֹן כָּלֶם, כִּי בִשְׂרָשׁ כָּלוּ אֶחָד כַּנִּי"ל</p> <p>וְזֶה בְּחִינַת הָאוֹתִיּוֹת הַחֲקוּקִים עַל הַסְּבִיבוֹן שֶׁהֵם הַנְּגִי"שׁ - רָאשֵׁי תַבּוֹת הַיְיֹוִלִי נִבְדָּל גִּלְגָּל שְׂפָל, שֶׁהֵם כָּלֶל כָּל הַבְּרִיאָה כַּנִּי"ל, שֶׁכָּלֶם חוֹזְרִים חֲלִילָה וּמִתְגַּלְגְּלִים וּמִתְהַפְּכִים מִזָּה לָזֶה וּמִזָּה לָזֶה כַּנִּי"ל.</p> <p>שְׁזֶה מְרָמֵז בְּחִינַת הַנְּבִי"ל שֶׁהוּא בְּחִינַת הַנְּבִי"ל הַבֵּית הַמְּקֻדָּשׁ שֶׁשָּׁם הָיָה בְּחִינַת עֲלִיּוֹנִים לְמַטָּה וְתַחְתּוֹנִים לְמַעְלָה שְׁזֶה בְּחִינַת סְבִיבוֹן בְּחִינַת גִּלְגָּל הַחוּזָר שֶׁנִּתְהַפֵּד מִבְּחִינָה זֹו לְבְּחִינָה זֹו וּמִזָּו לְזֹו כַּנִּי"ל וְזֶה בְּחִינַת הַגְּאֻלָּה.</p> <p>כִּי זֶהוּ עֵקֶר הַגְּאֻלָּה שֶׁיְהִיָּה בְּחִינַת הַנִּי"ל דְּהִינּוּ בְּחִינָה חוֹזְרֵת חֲלִילָה הַנִּי"ל בְּחִינַת עֲלִיּוֹנִים לְמַטָּה וְתַחְתּוֹנִים לְמַעְלָה שֶׁהִיא בְּבֵית הַמְּקֻדָּשׁ.</p> <p>וְעַל כֵּן כְּשֶׁצָּאוּ מִמִּצְרַיִם תַּכֵּף בְּשִׁירַת הַיָּם אָמְרוּ: "תִּבְיָאֵמוּ וְתִטְעֵמוּ בְּהַר נַחֲלֵתְדָ" וְכו' שֶׁבִשְׂרָוּ עַל בְּנֵן בֵּית הַמְּקֻדָּשׁ כִּי זֶה עֵקֶר הַגְּאֻלָּה שֶׁיְהִיָּה בְּנֵן בֵּית הַמְּקֻדָּשׁ שֶׁשָּׁם הִיא בְּחִינַת גִּלְגָּל. הַחוּזָר הַנִּי"ל בְּחִינַת עֲלִיּוֹנִים לְמַטָּה וְתַחְתּוֹנִים לְמַעְלָה [שְׁזֶהוּ עֵקֶר הַתַּכְלִית] כִּי בְּאֵמַת כָּלוּ חַד כִּי בִּשְׂרָשׁ הַכֹּל אֶחָד כַּנִּי"ל.</p>
--	---

Amended translation of Rabbi Aryeh Kaplan, From “Rabbi Nachman’s Wisdom” (Breslov Research Institute) *original translation* © 1973 *The Breslov Research Institute, edited 2001 by The Breslov Center*

[7] Deuteronomy 32:4.

[8] Shemos Rabbah 31:14. Also see Shabbos 151b, Succah 5:6, Kesubos 10:6.

[9] Targum Yonasan on Genesis 6:4, Yalkut 1:44.

[10] Targum Yonasan on Genesis 18:2.

[11] Targum Yonasan on Genesis 5:24, Numbers 25:12. Cf. Zohar Chadash 20b, 21a.

[12] Chanukah celebrates the defeat of the Greeks, the embodiment of Greek philosophy.

[13] Pesachim 50b; Baba Basra 10b.

[14] Tanchuma, Pekudei, 1; Zohar I, 80b.

[15] I Kings 8:27.

[16] Genesis 8:21; Exodus 29:19, etc.

[17] Ramban on Genesis 1:2; Eitz Chaim, Sha'ar Drushei ABYA 1.

[18] Likutey Moharan II, 7. This lesson was also delivered on Shabbos Chanukah, 5570 (1809).

17. Exodus 15:2

This is my God and I will glorify Him; The God of my father, and I will exalt Him.	זֶה אֱלֹהֵי וְאֵנִי הוֹדֵי אֱלֹהֵי אָבִי וְאֶרְמְמֶנְהוּ :
--	--

18. The Kotsker Rebbe

The Torah first says, “This is my God and I will glorify Him,” because a person must first and foremost say “This is my God,” and only afterward say, “The God of my father and I will exalt him.” A person must first put in effort to build up his own faith, rather than simply relying on the heritage he inherits from his fathers.

19. Exodus 15:13, 17

In Your love You lead the people You redeemed; In Your strength You guide them to Your holy abode... You will bring them and plant them in Your own mountain, The place You made to dwell in, O Lord, The sanctuary, O Lord, which Your hands established.	נְחִיתָ בְּחַסְדֶּךָ עִם זֶה גָּאֵלְתָּ נְחִלְתָּ בְּעֶזְרְךָ אֶל נֹה קִדְשֶׁךָ... תְּבִאֵמוּ וְתִטְעֵמוּ בְּהַר נְחִלְתֶּךָ מְכוּן לְשִׁבְתֶּךָ פְּעֻלַּת ה' מִקְדָּשׁ אֲדֹנָי כּוֹנֵנוּ יְדִידֶךָ.
--	---

Listen to TWO great podcasts from the Shalom Hartman Institute

Every week Yehuda Kurtzer invites a different set of fascinating leaders to look behind the news, at the ideas that matter to the Jewish community.

In a new podcast from the iEngage Project, Donniel Hartman, Elana Stein Hain, and Yossi Klein Halevi elevate and illuminate the current debates in Israel and apply a Torah lens to their underlying themes.

Both podcasts available on all major platforms including
iTunes, Spotify, and Soundcloud

